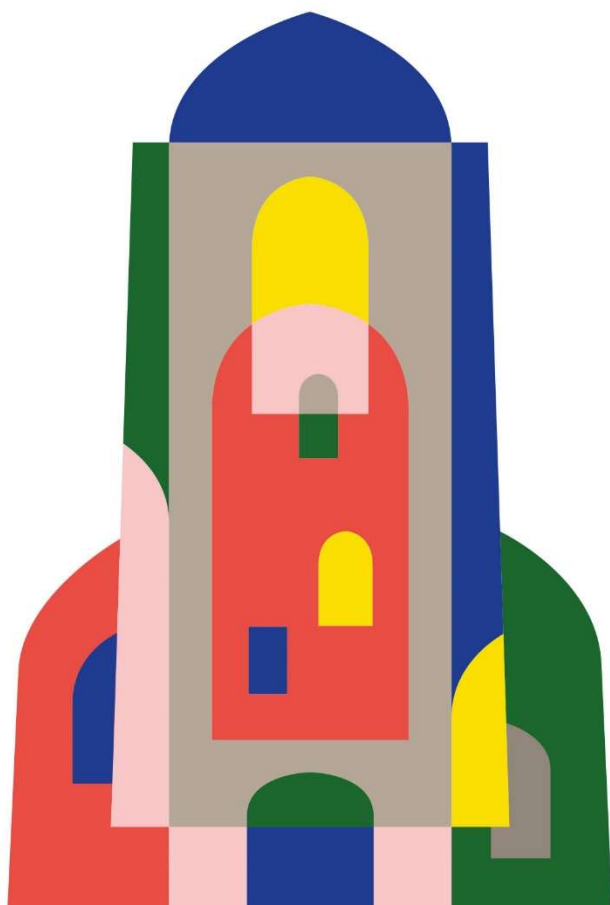

GROTE KERK VEERE

Lieve vrienden, beste lezers,

Vlak na de start van de opening Grote Kerk als Cultuurpodium begon de eerste coronaperiode. Diepe zucht, want gedurende twee jaren was het moeilijk plannen en vooral overleven. Mag het doorgaan, ja, nee misschien. Pas in 2022 werd de situatie weer een beetje normaal, zij het dat de cultuurliefhebbers de schrik nog in de benen hadden, zodat wij, en praktisch alle cultuurtempels, van musea tot grote en kleine podia, wel weer van de wal konden maar niet met de aantallen mensen die we graag binnen zouden (kunnen) hebben. Een wankel financieel jaar dus. Dat lag overigens niet aan onze gemeente die ons hoofd boven water heeft gehouden, samen met onze huurbaas, Stichting Monumentenbezit. Een betere is er niet.

Gelukkig kende dit jaar ook hoogtepunten. Zo was het Sinfonietta String Festival Zeeland ongeëvenaard. Het Zeeland Nazomerfestival bracht dans met een indrukwekkend decor naar Zeeland in de Grote Kerk Veere zoals we nog nooit gezien hadden en die de toeschouwers en de dansers in vervoering bracht. Bij PopMonument hingen de bezoekers met de benen buiten. De Experience begon meer mensen te trekken. De bezoekers wenden aan het idee, dat je in deze kolossale Kerk geen kaarsjes aan kunt steken, maar dat hier de geschiedenis van de kerk in een Experience wordt meegegeven. Met als hoogtepunt een enorme vloerprojectie in de toren: een imposant Middeleeuws brok steen, die nooit af is gemaakt. Die toren voert je, als de moeite neemt om de 400 treden te nemen, als beloning naar een schitterend uitzicht over de Oosterschelde en Walcheren.

Omdat we graag willen dat de Veerenaren zich thuis voelen in de Kerk, hadden we voor het eerst sinds jaren weer een kerstmarkt in de kerk, een groot succes met vooral veel aandacht voor kinderen. We hebben stappen gezet in de ontwikkeling van de Stadstuin. Een tuin passend bij zo'n prachtig monument. In de zomer van 2023 zitten we al af en toe in die tuin, maar vanaf 2024 drinken we koffie of een glaasje wijn in de schaduw van de kerk, terwijl de kinderen enthousiast op de zwerfstenen klimmen en rondrennen. Welkom dus in Café Japi, de naam herkent u uit de boeken van Nescio, die gelukkige tijden doorbracht in Veere.

2023 wordt voor deze enorme, eeuwenoude kerk een gedenkwaardig jaar. Zorg dat u erbij bent, zodat u erover kunt vertellen. Kortom: word onze Vriend of word met uw bedrijf lid van de Businessclub. Van Oord is u voorgegaan.

Karla Peijs,
Voorzitter Raad van Toezicht

Beste lezer,

Hierbij presenteer ik u het jaarverslag van 2022. Een jaar waarin we vol hebben ingezet op de ontwikkeling van de Grote Kerk Veere als Experience, Cultuurpodium en het Stadsprogramma met de te ontwikkelen Stadstuin.

In 2022 was een uitdagend jaar. De cultuursector worstelt helaas sinds corona en cultuurliefhebbers waren druk met het 'inhalen' van activiteiten, of potentiële bezoekers maakten andere keuzes vanwege minder bestedingsruimte. Gelukkig waren er in 2022 ook tal van hoogtepunten.

De Kerstmarkt in december was een groot succes, met prachtige kramen, heerlijke versnaperingen, muziek, ontmoetingen en kinderactiviteiten. We zagen en spraken veel lokale bewoners en bezoekers. De dansvoorstelling van het Zeeland Nazomer Festival met choreograaf Sidi Larbi was uniek door de combinatie van het jonge en uitzonderlijke talent, de choreografie en de moderne dans met het contrast binnen de setting in de Grote Kerk Veere. Ook keerde het Sinfonietta String Festival Zeeland na twee jaar gelukkig live terug in Veere met een weekend vol strijkersmuziek. PopMonument Veere bood weer een prachtig muziekprogramma en trok veel jonge bezoekers die normaliter niet gauw naar Veere zouden komen. Vanuit het Stadsprogramma hebben we mooie gesprekken in Veere kunnen voeren en zijn vele ideeën uitgewisseld voor de te ontwikkelen Stadstuin. Bezoekers aanschouwden het kunstwerk van Kerkmeester Karin van Dam, met de tentoonstelling Zwerk, wol en water, die zij speciaal voor de kerk maakte. Ook was er vanuit het literaire programma weer een succesvolle samenwerking met de PZC en de Drvkkery. Vele kleine concerten hebben gedurende het jaar het programma van de Grote Kerk Veere verrijkt.

De organisatie staat voor een nieuwe uitdaging; namelijk de bestending van de organisatie door borging van continuïteit in personeel en financiën. We zijn aan de slag gegaan met de Businessclub en het Stads- en podiumkunstenprogramma zorgt voor een doorlopend programma met een eigen profiel. Inhoudelijk werken we samen met uiteenlopende (Zeeuwse) partners, makers en bewoners om een prachtig aanbod te kunnen realiseren.

Onze grote dank gaat uit naar de fondsen, sponsors en subsidiënten, de gemeente Veere, de provincie Zeeland, de betrokken vrijwilligers, de Vrienden van de Grote Kerk Veere, bewoners uit Veere, samenwerkingspartners, collega-instellingen, de Drvkkery, Amsterdam Sinfonietta, het Zeeuws Archief, de Walcherse Archeologische Dienst, het Watersnoodmuseum, de Spot, PopMonument, Museum Veere, NDT, de Bachvereniging en onze teamleden die zich wederom hard hebben ingezet voor dit prachtige en unieke cultuurpodium.

Josje Stoel,
Directeur-bestuurder

1. DE GROTE KERK VEERE	
1.1 Doelstellingen.....	5
1.2 Visie en missie.....	5
2. ACTIVITEITEN EN RESULTATEN IN 2022	
2.1 Experience	6
2.2 Cultuurpodium.....	6
<u>2.2.1 Stadsprogramma en educatie</u>	
<u>2.2.2 Culturele verhuur en samenwerking.....</u>	<u>13</u>
<u>2.2.3 Horeca .....</u>	<u>14</u>
2.3 Positionering, huisstijl en communicatiemiddelen	14
2.4 Resultaten van 2022	
3. ORGANISATIE	17
3.1 Raad van toezicht	17
<u>3.1.1 Taken en bevoegdheden .....</u>	<u>18</u>
<u>3.1.2 Vergaderingen .....</u>	<u>18</u>
3.2 Stichting Exploitatie Grote Kerk Veere	18
<u>3.2.1 Organisatie.....</u>	<u>18</u>
<u>3.2.2 Vrijwilligers.....</u>	<u>18</u>
<u>3.2.3 Corona .....</u>	<u>19</u>
<u>3.2.4 Overleggen .....</u>	<u>19</u>
3.3 Samenwerking	19
<u>3.3.1 Samenwerkingspartners .....</u>	<u>20</u>
<u>3.3.2 Samenwerkende instellingen.....</u>	<u>20</u>
4.1 Financieel jaarverslag	20
4.2 Subsidiënten en sponsors.....	21
5. VERWACHTING VOOR 2023	

1. DE GROTE KERK VEERE

De Grote Kerk Veere is een plek die bruist, waar het verleden heel dichtbij komt en waar erfgoed en hoogwaardige culturele programmering centraal staan. En dat past bij haar geschiedenis: de kerk was meerdere malen bijna gesloopt maar werd dankzij vooruitziende redders een rijksmonument. Begin 19e eeuw was Veere een spookstadje geworden door het wegvallen van de handel. Kunstenaars, kunstliefhebbers, vrijdenkers en de allereerste toeristen hebben Veere uiteindelijk gered door er weer te gaan wonen, de monumenten te onderhouden en culturele activiteiten te organiseren.

Stichting Exploitatie Grote Kerk Veere houdt dit erfgoed in ere. De solide muren van de kolossale kerk zijn ondanks alles blijven staan en hebben de stad Veere altijd voorzien van onderdak, een schuilplaats en schoon drinkwater. Elke ochtend stroomt de Grote Kerk weer vol met Zeeuws licht. Vanuit deze onverwoestbare, karakteristieke reuzenruimte kun je de hoogte in reiken met een hoogwaardig, eigenzinnig cultuurprogramma. Je hebt hier alle ruimte om te doen, te beleven en te dromen.

1.1 Doelstellingen

De stichting heeft als doel het toegankelijk houden van het kerkgebouw (Grote Kerk) in Veere, het creëren van een breed draagvlak voor het bijzondere cultuurmonument, het aantrekken van bezoekers binnen en buiten de regio en al het andere dat daarvoor bevorderlijk kan zijn.

De stichting probeert haar doel onder meer te bereiken door het organiseren van evenementen en festivals die de doelstelling van de stichting uitdragen. In het bijzonder hebben we het dan over beeldende kunst, muziek, dans en film. De stichting heeft een cultureel oogmerk; het aanbieden van culturele activiteiten wordt boven een eventueel winstoogmerk gesteld.

1.2 Visie en missie

Door in te zetten op de ontwikkeling van de Grote Kerk Veere als Experience en Cultuurpodium leveren we een actieve en inspirerende bijdrage aan de ontwikkeling van het culturele en toeristische klimaat van de gemeente Veere, Walcheren en de provincie Zeeland.

We laten een breed publiek plezier beleven en inspireren met een hoogwaardig aanbod van (inter-)nationale kunst en culturele activiteiten, in combinatie met bijzondere verhalen uit verleden en heden en een perspectief op de toekomst.

Vanuit een stevige basis in en verbondenheid met Veere en Zeeland inspireert de Grote Kerk elke bezoeker en voorziet hen van verhalen en belevingen die vragen om meer. De kerk is nooit afgemaakt en nodigt daardoor uit verhalen toe te voegen en verder te bouwen aan nieuwe geschiedenis, samen met makers en bewoners.

2. ACTIVITEITEN EN RESULTATEN IN 2022

Hieronder geven we een overzicht van de verschillende activiteiten die in 2022 hebben plaatsgevonden. Aan het einde van dit hoofdstuk zetten we de behaalde resultaten op een rij.

2.1 Experience

Vanaf de opening van de Experience in juli 2020 in de Grote Kerk van Veere vormt deze een belangrijk onderdeel van de kolossale kerk die vol zit met verhalen. De kerk is te vinden op een prachtige plek: lieflijk Veere, middenin de Zeeuwse rust en groene ruimte. De erfgoed Experience is een interactieve en laagdrempelige beleving voor een breed scala aan bezoekers. Intrigerende installaties laten je op een ongedwongen en aansprekende manier kennis maken met de omvangrijke geschiedenis van deze plek en haar strategische ligging.

De publieksonderzoeken die zijn gedaan in het kader van de Experience, hebben gegevens opgeleverd over de bezoekers en gebruikers die nodig waren om de beleving te versterken. Op basis daarvan hebben we eerder een aantal aanpassingen gedaan voor het verrijken van de presentatie zoals de nieuwe stevige vloer bij de installatie "Durf te Zweven", het toevoegen van een luisterverhaal van een passage uit "Brieven van Veere" van Nescio bij de installatie "Schrijf je Vrij" (te beluisteren via de app) en spannende verlichting bij Gries. Eind 2021 kregen de zeven stadhuisbeelden van de gemeente een plek in de kerk. Om het verhaal van de heren en vrouwen van Veere te verbinden met de andere installaties van de Experience is Wolfert van Borsele, heer van Veere, tot leven gewekt middels augmented reality (AR). Deze heer van Veere regeerde van 1474 en 1486 over de stad Veere. Onder zijn bewind werd begonnen met de bouw van de Grote Kerk. Vanaf begin 2022 begeleidt hij als gids de bezoekers in de Grote Kerk van Veere en vertelt hij (virtueel) alles over zijn familieleden, de geschiedenis van de kerk en Veere. De audio route (app) zorgt ervoor dat bezoekers van de Experience de verhalen van de geschiedenis van de kerk en Veere ook individueel kunnen beleven. In de app is ook uitgebreide achtergrondinformatie over de historie van de kerk te vinden zijn. De app en de augmented reality toepassing zijn ontwikkeld in samenwerking met Boldly-XR en is uniek in Nederland.

2.2 Cultuurpodium

Sinfonietta String Festival Zeeland

Zaterdag 21 en zondag 22 mei presenteerden Amsterdam Sinfonietta en de Grote Kerk Veere in samenwerking met de Zeeuwse Concertzaal het Sinfonietta String Festival Zeeland. Amsterdam Sinfonietta speelt van groot tot klein, van orkeststerkte tot de intiemste kamermuziek, en nam gastsolisten Antje Weithaas (viool), David McCarroll (viool) en Olivier Patey (klarinet) mee. In de concerten hoorde men strijkersmuziek in alle smaken.

Het festival opende met de Kamermuziekroute, die bezoekers in de kleinste bezettingen kennis liet maken met de mooiste strijkersmuziek. Op drie historische locaties in Veere hoorden bezoekers korte concerten. Solo, duo en triowerken uit verschillende stijlperiodes passeerden de revue. Met niet meer dan veertig bezoekers per concert was de sfeer intiem en informeel. Het festival bestond verder uit twee concerten in volledige strijkorkestbezetting in de Grote Kerk Veere en twee programmaonderdelen in kleinere bezetting. Zaterdagavond; "La baiser de la fee" met Antje Weithaas.

De tweede dag startte met een kamermuziekconcert in de Zeeuwse Concertzaal. Het slotconcert was in de Grote Kerk Veere. Een passe-partout gaf de kans om het hele weekend van strijkersmuziek te genieten tegen een gereduceerde prijs.

Kerkmeester#2 – Karin van Dam

Spelers van formaat worden binnen het programma Kerkmeester uitgedaagd om zich te laten inspireren door het kerkgebouw en haar geschiedenis. De Kerkmeester mag, vanuit zijn of haar artistieke praktijk en desgewenst los van conventies en tradities, het kerkgebouw inzetten zoals hij of zij dat wenst. Het doel is om één of meer meesterwerken van de kunstenaar te tonen tijdens een expositie.

Het gaat om site specific en nieuw werk dat tot stand is gekomen door een dialoog tussen de kunstenaar en de ruimte van het kerkgebouw. Voor de bezoekers van de tentoonstelling betekent dit dat zij een extra dimensie ondergaan; niet alleen zien zij nieuw werk van een getalenteerd professioneel kunstenaar, maar ook ondergaan zij een werk dat het resultaat vormt van een proces dat kunstenaar en gebouw samen aangingen.

Het werk geeft commentaar of reflecteert; brengt wellicht het verleden van het gebouw naar het heden; stelt vragen of laat bezoekers vragen stellen; verwondert en doet verbazen; experimenteert met de ruimte; zet de ruimte in als decor, inspiratiebron of beide. De Kerkmeester vertelt met zijn of haar meesterwerk in de kerk een uniek verhaal aan de bezoeker, die daarmee op de huid van de kunstenaar, de geschiedenis van de plek en diens werk zit. Het is de bedoeling dat de relatie die de kunstenaar aangaat met de Grote Kerk Veere leidt tot een langere invloed en verbondenheid in met Veere en Zeeland. Het project Kerkmeester is een coproductie met CBK Zeeland.

De tweede Kerkmeester van de Grote Kerk Veere was Karin van Dam. Haar installatie ZWERK, WOL EN WATER was van 6 november 2021 t/m 15 mei 2022 te zien in de Grote Kerk Veere. Karin van Dam heeft van 14 t/m 31 oktober 2021 als artist-in-residence haar installatie opgebouwd in de Grote Kerk Veere. Tijdens deze twee weken konden bezoekers in gesprek gaan met Karin over de achtergrond van het werk. In de site specific installatie ZWERK, WOL EN WATER die Karin van Dam voor de Grote Kerk Veere maakte, combineerde ze de geschiedenis van de kerk en Veere met nieuwe, innovatieve technieken. Zelf werkt Karin vaak en veel met textiel en met wol in het bijzonder. De link voor haar site specific installatie voor de Grote Kerk Veere was snel gelegd. Gebreide objecten, die ontstonden na experimenten van wol en visdraad in het TextielLab Tilburg, kregen een centrale plek in haar installatie voor de Grote Kerk. Het werk is een labyrint van breisels, buizen en boeien waar je om- en doorheen kunt dwalen. Abstract, maar

met duidelijke verwijzingen naar Veere, de kerk en de rijke handelsgeschiedenis van de stad die plaatsvond over het water.

'Het is als een droom. Een droom over het wassen en drogen van wol op het dak van de Grote Kerk Veere. De kille kou, de zilte wind. Kijken in de verte, over zee. Handeldrijven met Schotland. Een hard, maar mooi leven. En de kerk als stille toeschouwer.'

Karin van Dam, oktober 2021.

Eind 2021 was het helaas niet mogelijk om de tentoonstelling te bezoeken, als gevolg van de lockdown met aangescherpte maatregelen.

Karin van Dam aan het werk in de Grote Kerk Veere. Foto: Jan Luijk.

Overige activiteiten

Het eerste evenement uit de culturele programmering in 2022 was het (door corona) verplaatste concert van This Beautiful Mess. Dit was het eerste Zeeuwse optreden in tien jaar van deze van origine Zeeuwse band. Tijdens deze presentatie van hun nieuwste EP, werden ze begeleid door een achtkoppig koor, in het voorprogramma stond Tamara van Esch.

In samenwerking met boekhandel de Drukkery en dagblad de PZC organiseerden we literaire gesprekken. In het voorjaar met Ilja Leonard Pfeijffer. Oud-PZC journalist Jan van Damme ging met Pfeijffer in gesprek over zijn "Monterosso mon amour". In het najaar hebben we drie literaire gesprekken georganiseerd, rondom het thema landen. Er speelt namelijk veel in de wereld; onrust in Groot-Brittannië door Brexit, het aftreden van Boris Johnson en Liz Truss en het overlijden van the Queen. De Russische inval in de Oekraïne. En de invloed van de nieuwe wereldmacht China wordt ook hier steeds beter voelbaar. Dit alles blijkt een bron van inspiratie voor schrijvers. Het tweede gesprek was met schrijver en oud NOS-buitenlandcorrespondent Tim de Wit. Het daaropvolgende gesprek met Lisa Weeda over haar roman die zich afspeelt in de Oekraïne werd helaas door ziekte afgelast. Het laatste gesprek tussen Rusland en China kenner Rob de Wijk, werd voor de gelegenheid begeleid door een journalist.

18 mei mochten inwoners van de gemeente Veere gratis naar binnen. Niet alleen konden ze kennis maken met de Experience maar ook in gesprek gaan met medewerkers van Grote Kerk Veere om hun verhalen te delen of rondgeleid te worden door een gids.

Aan het begin van de zomer keerde ook de reeks rondom de Middelburgse componist en pianist Douwe Eisenga terug naar de Grote Kerk. Dit keer klom hij voor het eerst niet zelf op het podium, maar werden zijn werken vertaald door pianist Feico Deutekom en harpiste Lavinia Meijer. Deze Nederlands – Zuid-Koreaanse muzikante geldt als de beroemdste harpiste ter wereld.

In de zomer startte een nieuwe samenwerking met het Middelburgse oude-muziek ensemble Consort of Voices. Dit ensemble speelt Renaissance muziek op authentieke instrumenten uit de tijd van de componist. De reeks bestond uit drie woensdagavonden waarbij er steeds een andere vocalist werd meegenomen. Het eerste concert met tenor Jan van Elsacker werd er vroeg Italiaanse opera gespeeld. Het tweede concert werden er uitsluitend stukken van Händel gezongen door sopraan Heleen Goeminne. En het slotconcert werd gezongen door countertenor Gerben van der Werf, met muziek van Purcell.

In oktober was het Black Achievement Month. In samenwerking met Keti Koti en de ZB | Bibliotheek van Zeeland werd performer en theatermaker Wensley Piqué geprogrammeerd. Met zijn interactieve voorstelling HUMANS ging de maker, middels een installatie, individuele ontmoetingen aan met de bezoekers. In de gesprekken stond de eerste indruk bij een ontmoeting centraal.

In de jaren tachtig en negentig waren de Kerstmarkten in de Grote Kerk Veere een geliefd evenement waar vele duizenden bezoekers op af kwamen. Graag wilden we dit evenement nieuw leven inblazen. Met een moderne en creatieve kerstmarkt met gedurende twee dagen lang alle ruimte voor lokale ondernemers in de kunst, cultuur, duurzaamheid en biologische voedingsmiddelen. Hiernaast werd de eigen horeca uitgebreid met foodtrucks, waren er creatieve workshops voor de jonge bezoekers en gezellige muzikoptredens tussen het publiek.

Kerstmarkt 2022

2.2.1 Stadsprogramma en educatie

Stadsprogramma

Eind 2021 is de start gemaakt met het Stadsprogramma. We willen een community opbouwen in de vorm van een Stadsprogramma met steeds wisselende projecten en momenten van samenkomst. De stadsprogrammeur maakt verbindingen met burens en vrienden van de kerk en zoekt naar aansluiting met culturele en maatschappelijke initiatieven en instanties. Om het welkome, open, verbindende en zingevende karakter van de kerk verder te versterken.

Het Stadsprogramma draait om verhalen, ontmoetingen en samen aan de slag gaan met immaterieel erfgoed. Zoals recepten, ambachtelijk werk, legendes, gebruiken en rituelen. Stadsmaken gaat over het mooier en inclusiever maken van buurt, stad of streek. Door aandachtig naar elkaar te luisteren en vragen te stellen: hoe kijk jij naar heden, verleden en toekomst, wat maakt je leven zinvol? Wat kan er beter, leuker en mooier, wat mis je in je directe omgeving?

Het Stadsprogramma vindt binnen en buiten plaats, in de Stadsnis en de aanstaande Stadstuin. We hebben de laatste vrije nis van de kerk gereserveerd voor een flexibele invulling van het Stadsprogramma, zodat deze nis kan worden ingezet voor projecten met bewoners, kunstenaars en makers. We leren elkaar beter kennen, drinken koffie en thee, doen een workshop, voeren een goed gesprek. Het gebruik van de nis past in de traditie van de gilden, die in de kerk eigen ontmoetingsplaatsen hadden. En ook in de latere rol van de kerk als opvang- of werkhuis, waarin mensen een dagbesteding vonden door te spinnen, te weven, en te verven. Alle ambachten, disciplines en geloven zijn welkom geweest in de kerk.

Doel van het Stadsprogramma: het versterken van de verbinding met de omgeving, ontmoetingen faciliteren, ruimte geven aan immaterieel erfgoed en lokale en regionale initiatieven. Op een laagdrempelige en leuke manier. In de winter '21/'22 is uitgebreid contact gelegd met mensen en instanties, maar het door laten gaan van activiteiten was vrijwel onmogelijk vanwege de geldende maatregelen.

Stadsprogramma gerealiseerd in 2022:

- Schrijfcafé Nirwana. Schrijven in stilte op donderdagochtend, tussen de pilaren die versierd zijn met bouwtekens uit de middeleeuwen en honderden jaren aan ingekraste namen. De geschiedenis zit overal in de muren, tot welke nieuwe verhalen inspireert de kerk? Resultaat: een vaste club schrijvers (6) die trouw elke week kwam, aangevuld met mensen die af en toe aanschoven en gingen schrijven via een schrijfopdracht (gebaseerd op Nescio) of aan de slag gingen met eigen werk. Literatuur, koffie, thee, gezelligheid. De meeste deelnemers waren afkomstig uit Middelburg en Veere. Opbrengst: verhalen, gedichten en een Young Adult roman over het kindhuwelijk tussen Wolfert van Borsele en de Schotse Mary Stuart (Marielja ten Bruggencate - de Geus).
- Postproject: schrijf een kaartje aan een onbekende, een project tegen eenzaamheid. Met een kaartjesmolen en speciaal gemaakte kaartjes in de Stadsnis. De Stadsprogrammeur plakte een postzegel en stuurde de kaartjes op.
- Brieven aan de burens, met nieuws en de agenda/evenementen/oproepjes. Oproepen werken ook gedeeld via Facebook en Stadsplein Veere.
- Stadstuin: we willen rondom de kerk een Stadstuin ontwikkelen voor samenkomst en ontmoeting, natuur- en erfgoededucatie, horeca en ontspanning. Naast de onderdelen cultuur en erfgoed, die allebei veel aandacht krijgen binnen het concept van de Grote Kerk Veere, zetten we in op natuurbeleving- en educatie met de te ontwikkelen Stadstuin. De tuin wordt ontwikkeld met respect voor de historie. Vanuit

het programma in de Stadstuin leggen we straks de focus op flora en fauna, educatie, ontmoetingen, tuinieren met kruiden, bloemen, streekproducten, gewassen, ambachten en gebruiken door de tijd heen. Juist de verbinding tussen geschiedenis en natuur vertelt het verhaal van Zeeland en de plek door de jaren heen. We willen dat de Grote Kerk een vanuit deze thema's een welkome plaats wordt voor inwoners van de gemeente Veere, van Walcheren en van heel Zeeland. Horeca zal een grote rol gaan spelen in de tuin, zowel om inkomsten te genereren voor de exploitatie als om de zichtbaarheid van de plek te vergroten en een breed publiek naar de locatie toe te trekken. Het poortwachtershuisje is een belangrijk onderdeel van de Stadstuin, en is goed in te zetten als uitgiftepunt voor de horeca en voor erfgoededucatie en tuinactiviteiten.

- Tuinclub: we hebben tuinbijeenkomsten georganiseerd en een inventarisatie gedaan van tuinwensen bij de burens van de kerk, inwoners van Veere, vrijwilligers en belangenclubs. Interesses die zichtbaar werden waren: stokrozen, stokrozen opkweken, middeleeuwse kruidentuinen, geneeskrachtige kruiden, koken met kruiden, leeshoekjes in de zon, speelruimte voor (school)kinderen. In 2021 is het Stokrosarium aangelegd, een muur vol kleurige stokrozen (dé bloem van Veere). Deze is in 2022 verder uitgebreid. Er is een club tuinvrijwilligers ontstaan, die graag aan de slag wil om het grasveld rondom de kerk te transformeren tot een nieuwe Veerse ontmoetingsplek vol kleur. Met meer biodiversiteit en ruimte voor kleine concerten, spelen, sport. Belangrijk is dat thema's uit de geschiedenis van de kerk en uit de Experience al te vinden zijn in de tuin. We gaan hiervoor aan de slag met historisch onderzoek. Tuinontwerper Adrienne Albrecht heeft een eerste schetsontwerp gemaakt dat is besproken met bewoners en de Monumentencommissie van de gemeente Veere.
- De eerste activiteit in de Stadsnis was de residentie van Broeder Dieleman, die per bakfiets arriveerde en een week lang prenten maakte in een mobiele werkplaats in de kerk, gebaseerd op de tijd dat de kerk een Werkhuis was. Broeder Dieleman is geïnspireerd door Jan de Prentenknipper en deed archiefonderzoek naar de periode dat de Grote Kerk een werkhuis was (1823-1827). Jan de Prentenknipper zou het vak hebben geleerd van een 'plaatsnijder' die te werk was gesteld in de Grote Kerk. Het provinciale werkhuis was een voorloper van grotere complexen zoals Veenhuizen en De Ommerschans. Mensen werden uitgenodigd om oude ansichtkaarten, foto's of verhalen te brengen, waar Broeder Dieleman prenten van kon maken. Ook zijn er nieuwe ansichtkaarten gemaakt, waarbij mensen werden uitgenodigd om post naar een bekende of wildvreemde te sturen. Deze frankeerden en verstuurden de Stadsprogrammeur. Het project met Broeder Dieleman is gestart in de eerste week van november 2021 en niet afgemaakt door corona. In mei hebben we een vertelmiddag georganiseerd met Broeder Dieleman en historica Tiny Polderman met nieuwe verhalen uit de tijd van het werkhuis. De vertelshow op zondag 15 mei was de afsluiting van de residentie van Broeder Dieleman. Thema: "de liefde is de eerste wet". Een gratis zondagmiddag met verhalen en liedjes. Met onderwerpen als; welke mensen kwamen terecht in een werkhuis en waarom? Hoe zag de kerk eruit tijdens deze periode? Het werd een boeiend gesprek tussen Broeder Dieleman en Tiny Polderman. Broeder Dieleman vertelde over zijn onderzoek en inspiratiebronnen en deelde de verhalen van marskramers, bedelaars, gehandicapten en wezen. Tiny Polderman schetste een indringend tijdbeeld en wees ook op de parallellen met onze tijd: de industrie die opgetrokken is rondom arme en zieke mensen, het stigma op alleenstaande moeders en prostituees, vluchtelingenkampen en het uit elkaar vallen van gezinnen. Met meezingliedjes en een discussie.

Gestart in 2022, doorgang in 2023:

- Veerse Verhalenkast, Veerse kunstenaars geven vorm aan legendes van Veere en gaan 'verhaal halen', mengen feit en fictie.
- (Kinder)verhalen van verloren huisdieren, vriendjes voor kerkkat Gries. Voor bijvoorbeeld een monumentje of een digitaal project.
- Ontwikkeling Stadstuin en groene activiteiten: plantjesruil, stokrozen kweken, insectenkastjes maken, vleermuiswandelingen met een bat detector.

Educatie

In het najaar zijn kinderen druk geweest met verschillende workshops vleermuizen en dierenmaskers knutselen, deze workshops hebben we in de herfst- en kerstvakantie en tijdens de kerstmarkt georganiseerd en er is voor deze activiteiten educatief materiaal ontwikkeld. Voor de ontwikkeling van de Stadstuin zijn we een samenwerking aangegaan met basisschool de Magdalon. GI-GA-GROEN, was het thema van de Kinderboekenweek 2022. Samen met de basisschool hebben we een ontwerp- en workshopmiddag georganiseerd in de kerk op donderdag 6 oktober, met het oog op de te ontwikkelen Stadstuin. Omdat we graag van de kinderen uit Veere wilden horen hoe zij een Stadstuin zouden ontwerpen.

In de Grote Kerk Veere komen eeuwenoude verhalen tot leven door de modernste technieken. Op een toegankelijk manier kunnen bezoekers veel leren over de geschiedenis van de kerk, Veere, Zeeland, Europa en de wereldhandel. Je kunt van klein naar groot uitzoomen, waardoor de Grote Kerk Veere geschikt is van groep drie tot en met de eerste klassen van de middelbare school. Maar ook voor het voortgezet onderwijs is een bezoek aan de kerk erg interessant.

Het programma voor scholieren en kinderen in de kerk heeft een aanvullende educatieve waarde die ervoor zorgt dat kinderen de betekenissen van verschillende gebeurtenissen uit de geschiedenis begrijpen en ze inzicht krijgen in de impact van geschiedenis, in oorzaak en gevolg, in consequenties, pech en geluk.

We willen dat de kinderen op Walcheren in de kerk komen en het aanbod van de Grote Kerk Veere bekend gemaakt wordt via Kunsteducatie Walcheren.

Het schoolbezoek aan de Grote Kerk Veere is opgenomen in het Veers Museum-menu. De gemeente Veere betaalt voor alle Veerse scholen de toegang voor de Veerse musea (Terra Maris, Marie Tak van Poortvliet Museum, Museum Veere, het Polderhuis en de Grote Kerk Veere) én het vervoer er naartoe.

Omdat de Experience voor een groot deel bestaat uit digitale ingrepen in de kerk, willen we dat kinderen in deze tijd, met veel beeldschermen, juist ook analoog kunnen werken en ervaren. De ontwikkelde speurtocht in de kerk is een groot succes voor gezinnen en scholen. Op verzoek is het ook mogelijk om in het primair en voortgezet onderwijs een thematische voorbereidende les of gastles op scholen te organiseren, waarna de leerlingen de kerk en de Experience bezoeken en daar aan de slag gaan met uiteenlopende opdrachten die zijn gelinkt aan de verhalen over de plek.

In 2022 hebben de volgende scholen de Grote Kerk Veere bezocht; de Magdalon, Eben-Haëzerschool, Bergpadschool, HTS Vlissingen (docenten) en Nehalennia.

2.2.2 Culturele verhuur en samenwerkingen

Zeeland Nazomerfestival - Vlaemsch

Op vrijdag 26 augustus was de Nederlandse première van de nieuwe voorstelling van choreograaf Sidi Larbi Cherkaoui, Vlaemsch (chez moi) in Grote kerk Veere. Voor deze productie werkte Sidi Larbi Cherkaoui samen met beeldend kunstenaar Hans Op de Beeck, muzikant Floris De Rycker en modeontwerper Jan-Jan Van Essche. Vier hedendaagse Vlaamse makers/grootmeesters die samen op zoek gingen naar de rol van hun gedeelde herkomst in hun artistieke signatuur. Tegenover het Vlaamse profiel van het artistieke team plaatste Cherkaoui een groep van internationale performers/dansers. Hun herkomst bestreek alle hoeken van een wereld in strijd met zichzelf. In de kluwen van culturele wortels, die tal van politieke, sociale, en economische vertakkingen kennen, bewoog Vlaemsch zich in het schitterende decor van Grote kerk Veere.

PopMonument Veere

PopMonument is een muzikale ontdekkingsreis door monumentale steden. Bezoekers worden uitgenodigd om de rijke geschiedenis van de stad te ontdekken. PopMonument doet dit met een muzikale route door de stad, met bijzondere verhalen, acts, kunst, erfgoed en hedendaagse muziek op onverwachte en unieke historische locaties. Het festival is ontstaan in Bergen op Zoom en vindt sinds 2019 ook plaats op andere plaatsen. PopMonument vond in 2022 voor de tweede keer plaats in Veere met Moss, Absynthe Minded, Fulco, Dorian Dumont, Aafke Romeijn en een enorm grote visual geprojecteerd op de achterwand van de Grote Kerk Veere. Dit evenement vond plaats op vrijdagavond 15 juli in de Grote en Kleine Kerk Veere, Rechtbank en Beeldenzaal. De opkomst in Veere was groter dan in Middelburg, de veelal jongere bezoekers waren enthousiast over deze editie.

Open Monumentenweekend

In het weekend van 10 en 11 september vond de 36e editie van de VriendenLoterij Open Monumentendag plaats. Ook de Grote Kerk Veere opende haar deuren met een entreeticket van 5 euro. Kinderen tot 12 jaar en Vrienden van de Grote Kerk Veere mochten, zoals gewoonlijk, gratis binnen. Speciaal voor kinderen die op zaterdag, 10 september, de gratis speurtocht deden werd een kleine prijs verloten. Op zondag, 11 september, vertelde Chris Koole verhalen over de Grote Kerk Veere.

Overig

Op zaterdag 28 mei gaven we onderdak aan de stichting Opvang Vluchtelingen Oekraïne Stad Veere. De stichting organiseerde een benefietconcert waarvan de opbrengsten ten goede kwamen aan de stichting, deze zet zich in voor ondersteuning en begeleiding van Oekraïense vluchtelingen. Het internationaal shantykoor 't Veerse Scheepstuig en Oekraïense vluchtelingen traden deze avond op om geld in te zamelen.

Op 2 augustus, stelden we onze tuin als stempelpost beschikbaar voor de Terre des Hommes fietstocht met ongeveer 2000 deelnemers.

In 2022 waren er diverse verhuringen:

- 22 juni gemeente Veere, deelsessie kernen omgevingsvisie
- 7 juli Festival Zeeland klassiek. Hartenkreten van afscheid.
- 3 augustus Zomertournee met concert NJON Jeugdorkest Nederland (JON)
- 24 november Huurdersbijeenkomst stichting Monumentenbezit
- Er waren diverse aanvragen voor fotomomenten van bruidsparen, (beroeps)fotografen en lokale initiatieven die het kerkgebouw als decor wilden gebruiken.

2.2.3 Horeca

Café Japi is een onlosmakelijk onderdeel van de Grote Kerk Veere. Café Japi verwijst naar de persoon Japi uit Nescio's De Uitvreter. Japi maakt graag gebruik van de gastvrijheid van anderen door 'een vorkje mee te prikken'. Gasten willen in het café van de Grote Kerk zitten omdat ze nog willen nagenieten van de ervaring van de Experience en deze willen verlengen en compleet maken met een bezoek aan het café. Waar veel belevingen in de kerk individueel, of in kleinere groepen kunnen worden ondergaan is dit een plek van samenkomen, ontmoeten en verhalen delen. Helaas is Café Japi niet veel open geweest in 2022, vanwege de enorme personeelstekorten in de horeca in Zeeland. Voor 2023 en 2024 ontwikkelen we een plan voor horeca binnen en buiten. Er wordt gefocust op goede service en een verlenging van de beleving die men al in de Grote Kerk Veere heeft ondergaan, onder het genot van een hapje en een drankje. Het groeimodel van Café Japi zit gekoppeld aan de ontwikkeling van de Stadstuin, fietscafé en de grotere evenementen.

2.3. Positionering, doelgroepen en communicatiemiddelen

Na een surrealistische periode van lockdowns, was 2022 het jaar van opnieuw opstarten. Veel bezoekers, ook online, zijn ons trouw gebleven. Men had een grote behoefte er weer op uit te gaan, cultuur te snuiven en elkaar te ontmoeten. Toch moesten we extra hard werken om de verschillende doelgroepen te bereiken. De positionering van Grote Kerk Veere bleef dus ook dit jaar belangrijk.

- Strategie:
De kracht van de Grote Kerk Veere zit in de unieke locatie en de historie van het gebouw. Al heet het gebouw een kerk, het is er zeker geen van dertien in een dozijn. De kerk is leeggeroofd, verminkt, hersteld en herbouwd. Van kerk tot kazerne en hospitaal, via opslagruimte en veestal naar cultuurpodium en Experience. De kerk bulkt van verhalen die het beleven waard zijn, en heeft een pluspunt dat niemand anders in de wijde omtrek heeft; een uniek uitzicht over Zeeland en het Veerse Meer vanaf de toren. De concurrentiekracht van de Grote Kerk Veere komt dan ook uit het onderscheid dat hiermee kan worden behaald. Dát maakt de kerk uniek en biedt een beleving die de bezoeker nergens anders vindt.
- De merknaam is en blijft Grote Kerk Veere; de naamsbekendheid die het gebouw heeft, moet gebruikt worden en breder worden geladen;
- Er wordt gewerkt met een hoofdmerk en een submerk per onderdeel wanneer communicatie specifiek daarover gaat. Het hoofdmerk is: 'Grote Kerk Veere, Experience/Cultuurpodium', de submerken zijn: 'Grote Kerk Veere Experience' en 'Grote Kerk Veere Cultuurpodium'.
- Lokale binding heeft in 2022 extra aandacht gehad (zie Stadsprogramma).
- De mentale merkidentiteit is als volgt omschreven:

Merk-visie	Binnen het vrijetijdsaanbod in Zeeland biedt de Grote Kerk Veere in het majestueuze en imposante gebouw unieke belevingen. Erfgoed, historie, verhalen en culturele avonturen komen samen in de Experience en het cultuurpodium.
Merk-missie	Onverwachte verwondering in uniek erfgoed
Merkwaarden	Verwondering, plezier, inspirerend, hedendaags, spannend, uniek
Merkpersoonlijkheid	Avontuurlijk, modern, stoer, tegendraads, toegankelijk
Merkbelofte	Unieke belevingen in een wel heel ongewone kerk
Merk-kernconcept	Ongewoon en verwonderend

Doelgroepfocus

De doelgroepfocus van de Grote Kerk Veere is zeker niet eenzijdig. Het is in dit geval beter om uit te gaan van een psychografische voorkeur voor de cultuur, erfgoed en historie en dus de beleving die de Grote Kerk Veere biedt. De producten, diensten en bijbehorende marketing zijn daarom afgestemd op 'Liefhebbers en kenners' en 'Casual genietters'.

Liefhebbers en kenners

De doelgroepen die vallen binnen de liefhebbers en kenners hebben bij voorbaat al een warm gevoel bij cultuur. Ze bezoeken culturele evenementen graag in meer of mindere mate. Wanneer we uitgaan van de doelgroepindeling zoals eerder benoemd kunnen we uitgaan van meerdere groepen namelijk:

- Elitaire cultuurminnaars/avontuurzoekers
- Klassieke kunstliefhebbers/inzichtzoekers
- Verbindingszoekers

De leeftijd van deze groep is 45 jaar en ouder. Deze doelgroep heeft een voorliefde voor cultuur, kunst en historie, en beoefent dit ook actief. Kenmerkend aan deze doelgroepen is dat ze ook buiten vakanties tijd hebben om erop uit te gaan en veel bestedingsruimte hebben.

Casual genietters

De casual genietters vinden cultuur interessant, maar doen even graag of liever ook andere activiteiten. Op basis van de eerdergenoemde doelgroepindeling in dit plan vinden we in deze groep

- Harmoniezoekers/actieve families
- Randstedelijke Gemakzoekers

Onder deze doelgroep vinden we vooral families. De leeftijd van deze groep bevindt zich tussen de 30 en 50 jaar. Het bestaan dat ze leiden is een druk bestaan, altijd zoekend naar een balans in het gezin. De eerste voorkeur gaat vaak uit naar actieve uitjes, daarnaast is er ook ruimte voor culturele uitstapjes. Deze groep zit veelal vast aan schoolvakanties vanwege de kinderen.

Marketingcommunicatie

Nieuw beeldmateriaal en duidelijkere verwoording van de Experience implementeerden we op alle middelen, zoals posters, folders en flyers.

Daarnaast zijn verschillende acties aanvullend op de eerdere genoemde middelen ontwikkeld om zo gezinnen en toeristen te verleiden een bezoek te brengen aan de kerk. Een groot aspect wat hier een positieve invloed op had is gratis toegang voor kinderen onder de 12 jaar. Verder is de communicatie steeds meer gericht op de specifieke dagjesmensen/gezinnen.

Speciale acties om bezoekers te trekken zijn beter gericht op mensen die een bezoek brengen aan Veere. Hierin is de verbeterde communicatie tussen de Veerse cultuurinstellingen een goed startpunt. Samenwerkingen en gezamenlijke thematische marketing is het devies.

Het Cultuurpodium, de literaire lezingen in het najaar en voorstellingen begin 2023, zijn het meeste gebaat bij profilering via lokale media en samenwerking met artiesten en organisaties op social mediakanalen is gebleken. En dit heeft dus ook de focus voor de komende periode.

De openstelling van de toren in het laagseizoen en de kinderactiviteiten in de herfstvakantie leverden een mooi bereik en aardige reacties op. Blijkens de campagnes werken korte kortingsacties goed en leveren kinderactiviteiten een goed respons op.

Digitale communicatiemiddelen

Website www.grotekerkveere.nl

Op de website is alle informatie over de Experience en de programmering van het Cultuurpodium te vinden.

Facebookpagina facebook.com/grotekerkveere

Op het moment van schrijven 1438 volgers. Er wordt geregeld een bericht geplaatst dat op veel interactie mag rekenen.

Instagram @grotekerkveere

Op Instagram heeft de Grote Kerk Veere inmiddels 1071 volgers. Ook hier wordt regelmatig informatie gedeeld of we reposten foto's van bezoekers, zowel in de tijdlijn als in stories. Het aantal volgers groeit gestaag en de interactie op posts neemt toe.

Digitale nieuwsbrief

In 2019 is begonnen met het verzenden van een digitale nieuwsbrief naar het e-mail adresbestand van de Grote Kerk Veere. Inmiddels staat het aantal inschrijvingen op bijna 4000.

SEA

Rond de Experience en de Kerkmeester zijn er verschillende advertenties geplaatst.

Advertenties en pers

Naast het intensiveren van de persrelaties en de gegenereerde free publicity, is foldermateriaal uitgedeeld aan bezoekers van de Experience en onze exposities en concerten. Ook hebben we een grootschalige bordencampagne uitgezet voor Sinfonietta.

Verder:

- In de Badkoerier heeft Grote Kerk Veere elke editie een halve pagina advertentie een halve pagina redactioneel.
In de maanden september, oktober, november en december hebben we geadverteerd in de Zeeuwse Culturele Agenda.
- Er is een advertentie op de stadsplattegrond Veere geplaatst en een outdoor-bord bij binnenkomst van de stad Veere.
- Diverse advertentie-uitingen voor Sinfonietta String Festival Zeeland.

2.4 Resultaten van 2022

Een overzicht van de in 2022 behaalde resultaten op een rij:

- Voor de Experience ontving de Grote Kerk Veere 9277 betalende bezoekers.
- 1345 betalende bezoekers hebben de kerk bezocht tijdens één van de evenementen en activiteiten;
- Het Sinfonietta String Festival Zeeland is door 484 bezoekers bezocht
- De website grotekerkveere.nl werd in 2022 door 29.000 unieke bezoekers bezocht en het aantal paginaweergaven stond eind december op ruim 92.000. Opvallend is het aantal nieuwe gebruikers: ruim 85%.
- Er is een podcast gemaakt met Kerkmeester Karin van Dam
- Facebook: 1438, groei in aantal 'Vind ik leuk's': 291
Instagram: 1071, groei in aantal volgers: 95
- Aantal ontvangers e-mailnieuwsbrief: 3950 e-mailadressen, groei in aantal abonnees: 1343

Vrienden van de Grote Kerk Veere

Vrienden van de Grote Kerk Veere bouwen mee aan een dynamisch en veelzijdig aanbod van kunst, cultuur, erfgoed en bijzondere evenementen. Dankzij hun steun kunnen wij een kwalitatief hoogstaand programma neerzetten en de Grote Kerk versterken als hotspot in Zeeland.

Onze Vrienden krijgen toegang tot de Experience en speciale bijeenkomsten van de Vrienden van de Grote Kerk, toegang tot nieuwtjes, voorverkoop, meet & greets en korting op geselecteerde concerten en voorstellingen. Begin 2022 voerde de commissie Vrienden van en het Grote Kerk Veere team een aangepast vriendenabonnement in. Het abonnement is op advies van de commissie versimpeld. Men kan nu Vriend worden voor 50 euro per jaar. Het totaal aantal Vrienden van staat op dit moment op 64.

In juli organiseerde de commissie van de Vrienden een bijeenkomst in de Grote Kerk Veere. Een nuttige en gezellige bijeenkomst met een inspirerende lezing over het maken van de Kerkervisie in Veere.

In 2022 ging de commissie aan de slag met hun bijdrage voor de kerstmarkt in de Grote Kerk Veere: een boekenstal met tweedehands kunst-, cultuur en geschiedenisboeken, waarvan de opbrengst verzameld wordt als budget voor een bijdrage van de Vrienden van aan de Grote Kerk Veere. Daarnaast is er een flyer ontwikkeld die tijdens de Kerstmarkt is uitgedeeld en ook bij concerten (klassiek) en lezingen beschikbaar zijn voor verspreiding.

Er is hard gewerkt om het proces met de Vrienden Van te verbeteren. Met aandacht voor de communicatie over het aanmelden en het bestelproces van de kaarten. Voor het nieuwe jaar staan een tweetal speciale Vriendenbijeenkomsten op het programma en worden extra Vrienden geworven tijdens onze evenementen, zoals de Matthäus Passion en Sinfonietta String Festival Zeeland.

3. ORGANISATIE

Stichting Exploitatie Grote Kerk Veere wordt bestuurd volgens het Raad van Toezicht model. De directeur en projectorganisatie voeren het gezamenlijk bepaalde beleid uit. In dit gedeelte van het jaarverslag geven we u graag een overzicht van de betrokkenen bij de Stichting Exploitatie Grote Kerk Veere en de taken en werkzaamheden die zij uitvoeren.

3.1 Raad van toezicht

Op 31 december 2022 bestond de raad van toezicht (inclusief relevante functies) uit:

- Karla Peijs (oud-commissaris van de Koningin van de provincie Zeeland en oud-minister van Verkeer en Waterstaat in de kabinetten Balkenende II en III. President Commissaris Zeeland Refinery, voorzitter RvT Zib Zeeland, voorzitter bestuur Watersnoodmuseum, lid Raad van Commissarissen Hendrick de Keijser)
- Dick Anbeek (ex CEO Boekhandel de Drvkkery, mede-eigenaar/directeur Uitgeverij den Boer | de Ruiter, eigenaar/directeur De Kloveniersdoelen Middelburg, vennoot VOF De Drvkkerij Vastgoed Middelburg)
- Pieter van Oord (CEO Van Oord)
- Christoph Buchwald (schrijver/CEO Uitgeverij Cossee)
- Hanneke de Vroe (bestuurslid stichting Zeeuws Weerzien)
- Suzanna de Sitter (oud-directeur Singer Laren. Kunsthistorica, adviseur kunstbeleid Triodos Bank. Bestuurslid diverse fondsen)

Bestuurder is Josje Stoel. (Gert-Jan de Koster was bestuurder t/m april 2022)

3.1.1 Taken en bevoegdheden

De Raad van Toezicht heeft de taak om toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de stichting. Hij staat het bestuur met raad terzijde. Bij de vervulling van hun taak richten de leden van de Raad van Toezicht zich naar het belang van de stichting. Het bestuur geeft hen gevraagd en ongevraagd tijdig de voor de uitoefening van hun taak noodzakelijke gegevens.

De Raad van Toezicht verleent aan een accountant opdracht tot onderzoek van de jaarrekening en formuleert de opdracht daartoe. De Raad van Toezicht kan zich door deskundigen laten bijstaan in het kader van zijn toezichthoudende taak en ook bij de werving en selectie van kandidaten voor de Raad van Toezicht. De kosten van dergelijke bijstand zijn voor rekening van de stichting.

De Raad van Toezicht kan bepalen dat een of meer van zijn leden en/of deskundigen toegang hebben tot het kantoor van de stichting en dat deze personen bevoegd zijn de boeken en bescheiden van de stichting in te zien.

De Raad van Toezicht heeft als taak om toezicht te houden op het beleid van het bestuur. De leden van de Raad van Toezicht hebben geen vergoeding ontvangen.

3.1.2 Vergaderingen

De Raad van Toezicht en bestuurder vergaderden op 16 maart, 18 mei, 7 juli, 18 juli (extra overleg), 12 oktober (vergadering en zelfreflectie) en 17 november. De volgende zaken kwamen hierbij aan de orde.

- Financiën, begroting 2022, gang van zaken, liquiditeitsbegroting, investeringsbegroting en exploitatieoverzichten;
- Planvorming en visieontwikkeling;
- Aftreedschema zittende RvT leden en aanstellingen van nieuwe toezichthouders;
- Algemene zaken, vaststellen jaarverslag, financieel verslag 2021, jaarplan en begroting 2022;
- Overleg met de gemeente (wethouder & ambtenaren), provincie en bestuurder;
- Relatieontwikkelingsstrategie; waaronder sponsoring en het Comité van Aanbeveling;
- Programmering en samenwerkingsprojecten.

3.2 Stichting Exploitatie Grote Kerk Veere

3.2.1 Organisatie

In 2022 bestond het team uit de volgende functies (beroepsteam bestaande uit zzp-ers);

- Directeur-bestuurder
- Officemedewerker
- Medewerker marketing/communicatie/vrienden van en vrijwilligerscoördinatie
- Producent Kerkmeester en eventmanager
- Technicus, licht en geluid
- Podiumkunsten programmeur
- Stadsprogrammeur
- Beheerder/conciërge
- Management en RvT ondersteuning
- Administratie uitbesteed aan MTK Administraties

3.2.2 Vrijwilligers

Er zijn verschillende redenen waarom mensen in Grote Kerk Veere vrijwilligerswerk doen. Als vrijetijdsbesteding, omdat ze het leuk vinden, maar ook om ervaring op te doen, hun talenten te ontwikkelen, contact met anderen te hebben of omdat de kerk hen na aan het

hart ligt. We hebben een hecht team vrijwilligers waar wij niet zonder kunnen. Ook in 2022 is er geïnvesteerd om de groep uit te breiden, hechter te maken en hebben we de diensten opnieuw onder de loep genomen en daar waar nodig aangepast.

Om onze groep vrijwilligers aan te vullen namen we deel aan de vrijwilligersmarkt – georganiseerd door HZ University, Welzijn Middelburg & Vrijwilligerspunt Vlissingen. Een ruime opkomst leverde een goed aantal gesprekken met geïnteresseerden op. Totaal aantal vrijwilligers: 20.

Om de betrokkenheid te vergroten, is een vrijwilligerscoördinator gezocht in de groep vrijwilligers. Hierbij waren de speerpunten; contact verhogen, belangstelling voor de baliediensten vergroten en werving. Dit is een succesvolle verandering geweest. Met de bijeenkomsten merkten wat dat ook de vrijwilligers zelf hier tevreden mee zijn, er is een eigen appgroep opgestart. Natuurlijk hadden we ons jaarlijks vrijwilligersuitje; een gezellige dag in Veere met rondleiding en nazit. Voor het nieuwe jaar staat een grote wervingscampagne op de agenda.

3.2.3 Corona

De corona-crisis gooide de beginjaren van de stichting al veel roet in het eten. Een nieuwe periode met maatregelen eind 2021 en begin 2022 zorgde voor de bekende 'moed in de schoenen'. Gelukkig is de Grote Kerk Veere als publiekslocatie behoorlijk 'corona-proof'. Allereerst is het een zogeheten doorstroomlocatie en door de aanwezigheid van een aparte in- en uitgang én door de gescheiden trappen in de toren is de kerk goed te gebruiken.

3.2.4 Overleggen

De overlegstructuur van de organisatie ziet er als volgt uit:

Intern

- Teamvergadering: gemiddeld twee keer per maand, zo'n 20 keer per jaar;
- Vrijwilligersvergadering/vrijwilligerscafé: gemiddeld één keer per twee maanden
- Programma-overleg: maandelijks
- Projectoverleggen Kerkmeester, NDT, Sinfonietta String Festival Zeeland

Extern

- Overleg met gemeente Veere en provincie Zeeland, bestuurlijk en ambtelijk;
- Klankbord- en stakeholdersoverleg met o.a. Stadsraad Veere, Stichting Delta Cultureel, ondernemers, Stichting Veere, omwonenden en Toeristische Impuls Veere;
- Zeeuws Cultureel Overleg;
- Programma-partneroverleg, Amsterdam Sinfonietta, Zeeuwse Concertzaal, NDT
- Bijeenkomsten voor omwonenden samen met Stichting Monument Bezit en gemeente Veere;
- Bilaterale gesprekken met onder andere CBK Zeeland, Erfgoed Zeeland, Zeeuws Archief, HZ University of Applied Sciences, de Drukkery, Museum Veere, Muziekpodium Zeeland, Kunsteducatie Walcheren, het Watersnoodmuseum, Productiehuis Zeelandia, de Oostkerk, de Vleeshal en de Walcherse Archeologische Dienst.

3.3 Samenwerking

De Stichting Exploitatie Grote Kerk Veere werkt voor zijn activiteiten samen met diverse partijen. Op de volgende pagina zetten we op een rij welke dat zijn.

3.3.1 Samenwerkingspartners

Hotelzeezicht ontwierp op basis van de marketingstrategie en positionering een passende identiteit en uitingsvormen. Een eigentijdse website en ticketing-systeem zijn voor een goede promotie en conversie essentieel. Zij zijn tevens verantwoordelijk voor de vormgeving van diverse culturele producties. Marieke van de Perk heeft een aantal educatieve onderdelen vormgegeven. Web-bureau Lyfter en ticketsysteemprovider Stager leverden de applicaties voor website en ticketing. Boldly-X was verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de augmented reality (Wolfert) en app. Het team werd voor het onderdeel erfgoed inhoudelijk ondersteund door Tiny Polderman en Peter Blom.

3.3.2 Samenwerkende instellingen

Samenwerkende instellingen zijn:

- Amsterdam Sinfonietta
- Nederlands Danstheater (NDT)
- Erfgoed Zeeland
- BankGiro Loterij/Vriendenloterij
- Zeeuws Archief
- De Drukkery
- Gebouw-T
- Kunsteducatie Walcheren
- CBK Zeeland
- Terra Maris
- Marie Tak van Poortvliet Museum Domburg
- Museum Veere en de Schotse Huizen
- Muziek Podium Zeeland
- Onderwijs: HZ University of Applied Sciences
- Walcherse Archeologische Dienst
- Stichting Delta Cultureel (WAD)
- Stichting Monumentenbezit (eigenaar gebouw Grote Kerk Veere)
- Watersnoodmuseum
- Zeeland Nazomerfestival/Theaterproductiehuis Zeelandia
- Zeeland Theaters
- Zeeuwse Concertzaal
- De Oostkerk
- Zeeuws Museum
- Zeeuws Orkest
- Ondernemersvereniging Veere, MSV
- Veere's Genoegen
- Festival van Zeeuwsch Vlaanderen
- PopMonument in samenwerking met Poppodium de Spot
- De Oostkerk
- Diverse lokale en regionale partijen, ondernemers, stichtingen en verenigingen
- Zeeuws Cultureel overleg met alle collega-instellingen

FINANCIËN, SUBSIDIËNTEN & SPONSOREN

4.1 Financieel jaarverslag

Er is bij de stichting nog steeds sprake van een opstartfase. Met name de naamsbekendheid voor het aantrekken van bezoekers. Sinds 1 mei 2022 is Josje Stael directeur-bestuurder. Zij is geconfronteerd met een begroting die is opgesteld door de vorige directeur. Deze begroting heeft zij in overleg met de Raad van Toezicht halverwege 2022 aangepast, dit heeft geleid tot een begroting die beter past bij de realiteit betreffende de inkomsten van de Experience. Het gevolg hiervan is dat het

verwachte resultaat negatief zal zijn. Bij de directie is de aandacht betreffende de jaarcijfers aanwezig. Meer programmering vanaf 2023 en grotere zichtbaarheid, bieden meer mogelijkheden om doelstellingen te kunnen realiseren, fondsen te werven en continuïteit te borgen. Ook zetten we in op sponsoring gekoppeld aan verhuur.

4.2 Subsidiënten en sponsoren

Vanwege minder projecten in 2022 zijn er minder beschikkingen van fondsen. In 2022 hebben de gemeente Veere (€ 125.000 euro) en de provincie Zeeland middels het Regio Arrangement (€ 35.000) toegekend voor de uitvoering van de activiteiten en hebben we vanuit de zogenaamde Coronafonds extra middelen ontvangen en hebben we een bijdrage gekregen van de provincie Zeeland voor de marketing van de experience. Er is helaas geen exploitatiesubsidie toegekend door de provincie Zeeland.

Het project Kerkmeester#2, Karin van Dam is onderdeel van het Cultuurpodium en is ondersteund door een stichting die niet gepubliceerd wil worden (2021) en stichting Zabawas met een bedrag van € 7500,-. Voor het Stadsprogramma hebben wij beschikkingen ontvangen van het VSBfonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds Zeeland voor het project gedurende twee jaar. (2021-2023)

5. VERWACHTING VOOR 2023

We zijn druk doende met het bestendigen van de organisatie voor de komende jaren. Bezoekersaantallen moeten stijgen voor de eigen inkomsten en we willen meer inkomsten genereren vanuit Café Japi. Dit door een uitgekiend marketingcommunicatieplan. Vertrouwen op een groot deel van inkomsten door ticketverkoop is en blijft in deze tijden onzeker. Dat gaat niet met een jonge organisatie in de huidige omstandigheden. Een goede terrasfunctie in de toekomstige Stadstuin, sponsoring en verhuringen bieden kansen. De kerk is een prachtig en statig gebouw, en het gebouw kan goed worden ingezet voor verhuur ten dienste van de stichting en culturele programmering. We werken er constant aan de kerk geschikt te maken voor een groot publiek. Zonder subsidies, sponsoring en een uitgebreid productaanbod is dat onmogelijk. De Grote Kerk Veere werkt aan haar toekomst, behalve verhalen vertellen en mooie programma's ontwikkelen, willen we mensen en bedrijven verbinden. Gezamenlijke doelen behalen geeft namelijk positieve energie en dat leidt tot verbinding en saamhorigheid. We verbinden partners met de Grote Kerk Veere Businessclub, zodat zij onderdeel worden van de missie van de Grote Kerk Veere. Het podiumkunstenprogramma wordt doorontwikkeld en de samenwerking met organisaties en makers wordt gecontinueerd en verdiept. Samen met bewoners realiseren we de Stadstuin. We organiseren verbindende activiteiten en verrassende programmering vanuit het Cultuurpodium, deze programmering is kansrijk bij uiteenlopende fondsen.

